

[Niels Frederiksen.]

og ubeføjet. Man har kritiseret Forberedelsen af de Kriseforslag, som Regeringen har fremsat; man har bebredet Regeringen, at den ikke har indkaldt Rigsdagen for længe siden, at den ikke har gjort noget for at mildne og afbøde Vanskelighederne ude i dansk Landbrug. Forholdene, som de har udviklet sig, viser, synes det mig, at der ingen Tid er forpasset. Hvis Oppositionspartierne vil vise Villighed til at gennemføre en Hjælpe Lovgivning, der virker øjeblikkelig, der ikke foregriber Begivenhedernes Gang i Fremtiden, der ikke rejser principielle Kampspørgsmaal her i Rigsdagen, ja, da er der Tid nok til at gennemføre de fremsatte Lovforslag, saaledes at de kan komme til at virke som øjeblikkelig Hjælp for Landbruget. De Forhandlinger, der er ført med Landbrugets Organisationer, var, synes det mig, baade betimelige og rigtige. Man har spurgt Landbrugets Organisationer om deres Mening om Tilstanden ude i Landbruget, om, hvordan Forholdene laa, hvilke Vanskeligheder der frembød sig, og man har spurgt dem om Raad og Bistand til at finde det mest virkningsfulde Hjælpemiddel til Imødegaaelse af disse Vanskeligheder. Som Forholdene laa, var det klart for enhver — efter den Voldsomhed, hvormed man allerede paa staaende Fod gik imod Regeringens Meninger og Opfattelse —, at Regeringens Bedømmelse af Situationen og af det, der skulde til for at mildne Vanskelighederne, vilde møde politisk Modstand fra Oppositionspartierne. Jeg kan ikke se, at det havde nogen som helst Værdi at faa Rigsdagen indkaldt til en Sommer-samling med store Debatter uden Resultater, og jeg vil i Forbindelse med denne Udtalelse om Betimeligheden af at vente til senere fremføre, at jeg kan ikke anerkende den Betragtningens Rigtighed, at Landbrugsorganisationerne ikke havde noget at skaffe med de Forslag, der skulde dække Udgifterne ved Statens Hjælpeforanstaltninger. Jeg gør i denne Forbindelse opmærksom paa, at Husmandsorganisationerne allerede i den første Indstilling til Ministeriet anførte, at de saa det som det rigtige; at man gennem en øget Formuebeskatning skaffede den Hjælp til Veje, der var nødvendig til Gennemførelse af de tiltrængte Kriseløve.

Angaaende selve de fremsatte Kriselovforslag skal jeg i denne Forbindelse kun omtale to af dem, nemlig de to, der er af mest Betydning, og som Diskussionen, Forhandlingerne, ja, Striden vil komme til at staa om. Jeg nævner først det Forslag, Regeringen har fremsat for at skaffe en Rente-

Skattelettelse til den Del af Landbruget, der under de nuværende Forhold haardest trænger til en øjeblikkelig Haandsrækning for at klare Dagens Vanskeligheder. Dette Forslag er blevet mødt med megen Modvillie fra Oppositionspartiernes Ordførere, og der er sagt mange onde og nedsættende Ord om Forslagets Enkeltheder og om det Princip, der ligger til Grund for disse. Jeg kan imidlertid ikke anerkende denne Kritiks Berettigelse eller Rigtighed. Man er angst for at gaa ind i en Hjælpe Lovgivning, som bygger paa det Grundlag, der findes ved at faa Klarhed over den enkelte Landbrugers økonomiske Stilling. Men alle ved dog, at de økonomiske Vanskeligheder indenfor Landbruget i Øjeblikket bundes ikke alene i dette, at Landbrugsproduktionen overalt er urentabel, men tillige deri, at Prisnedgangen har medført, at de Landmænd, der sidder med en stor Gæld, med de stærke Forpligtelser, ikke kan overvinde Prisnedgangens driftsmæssige Vanskeligheder. Og min Opfattelse vedrørende Landbrugets hele Stilling er nu den, at den Landbruger, der har siddet med sin Ejendom, f. Eks. fra 1910 og til Dato, der har haft 10—20 udmærkede Aar som Landbruger i Danmark, der har haft Fordelen af hele Prisopgangen, der har siddet i sin Bedrift under de gunstigste Vilkaar, Landbruget nogen Sinde har kendt, han kan ikke som Følge af eet Aars Prisnedgang være kriseram, han har ikke Krav paa Statens Bevaagenhed, og han har ingen som helst Ret til at kræve, at eet Aars Prisnedgang skal give Berettigelse til, at han ud i al Fremtid kan kaste de $\frac{3}{4}$ af sine Ejendomsskatter over paa den øvrige Befolkning. Det er at øve en Urimelighed og en Uret overfor den øvrige Befolkning til hans Fordel. Der er sagt, at det var ikke særlig gode Aar, det danske Landbrug i den forløbne Tid har oplevet. Jeg for mit Vedkommende vil paastaa, at Aarene 1910—20 er de bedste Aar prismæssigt, Landbruget nogen Sinde har haft, Aar, som de fleste ikke en Gang havde drømt om, at skulle opleve dem; men den Opskrining af alle Værdier, som Begivenhederne ude i den store Verden førte med sig, har for den unge Landbruger skabt saadanne Vilkaar, at han har maattet forpligte sig overfor Kapitalen i en Udstrækning, som han ikke kan holde til, naar Konkurrencen ude fra den øvrige Verden og den dermed følgende Prisnedgang sætter ind. Vanskelighederne for Landbruget i Øjeblikket ligger ikke alene i, at vi har et Underskudsaar for Landbruget som Helhed, men i, at Prisforskydningerne har ført til, at Gældsbyrden i Landbruget